

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază,

Prețul inserțiilor

un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Academiile teologice

Preoțimea ardeleană a fost și este pregătită rând pe rând în Academiile teologice din centrele noastre eparhiale și oricât de mulți dușmani au avut și au aceste vechi și glorioase instituții de învățământ, nimenea nu a îndrăznit să spună până azi că această preoțime este inferioară ca pregătire, ca destoinicie pastorală, ca vrednicie, preoțimii din celelalte părți de țară.

Deaceia lupta îndelungată a acestor instituții după război de-a li se recunoaște de Statul român dreptul să dea licență absolvenților lor, pentru a scoate preoțimea ardeleană din situația umilitoare sub raport bugetar și de prestigiu, în care era ținută față de preoțimea din restul țării, a fost o luptă deplin justificată, pentru cauza cea mai dreaptă.

S'a arătat în această luptă că profesorii Academiilor au aceeași pregătire ca și cei dela Facultăți, că studenții au la bază bacalaureatul, că numărul anilor de studii și programa de învățământ este ca și la Facultăți. Singurul punct în care se deosebesc este că ele vreau să rămână în legătură canonică cu Biserica, socotind că studiul teologic fiind propovăduirea cea mai înaltă a credinții întră exclusiv în competența autorității bisericesti. Și consecvente cu acest principiu creștea pe viitorii preoți în internate sub oblăduirea Bisericii și în atmosfera vieții bisericesti. O deosebire care nu credem că poate fi considerată în desavantajul Academiilor teologice.

Se aducea ca argument continuu faptul că sunt prea multe Academii. Se uită însă că atât după numărul catedrelor, cât și după al absolven-

ților cari ar fi avut să beneficieze de titlul de licențiați, ele nu angajau la un loc atâtea cheltueli din partea Statului cât o oarecare Facultate, ca cea de drept din București b. o. care are 64 de catedre și conferințe, pe când Academiile teologice la un loc de abia au 30 de catedre. Academiile acestea concentrate într'o singură Facultate, n'ar necesita așadar mai puține cheltueli. Dar este un interes practic de mare importanță ca să existe câte un izvor de lumină și de viață atât pentru preoțimea fiecărei eparhii cât și pentru orașele ardelene nu destul de consolidate sub raportul național. Ele pot să fie socotite, sub raportul cheltuelilor ce le necesitează, ca o Facultate (destul de mică și aceea), repartizată în cinci centre ardelene.

Lupta Academiilor teologice fusese în sfârșit, prin Decretul-lege din 19 Mai 1938, încununată de succes. Primiseră acum dreptul să acorde absolvenților lor titlul de licență și un Regulament votat de Sf. Sinod avea să stabilească punerea în aplicare a aceluși Decret-lege.

Dar iată că tocmai în ziua când Sf. Sinod termina de votat Regulamentul în chestiune (în ziua de 2 Noembrie), apare în ziare o lege de «raționalizare» a învățământului superior prin care Academiile teologice sunt puse iarăși nu numai în starea dinainte, ci chiar în una inferioară. Departe de noi gândul de-a nu recunoaște că această lege are unele dispoziții excelente, cum e aceea de-a reduce mai multe catedre identice, deosebite doar după nume și create ad hominem, la una singură, sau aceea de-a destitui din învățământ pe profesorii cari nu-și țin cu anii cursurile

și nu scriu în decurs de 5 ani nimic din specialitatea lor.

Dar nu putem să nu observăm că Academiile teologice li s'a făcut o mare nedreptate. Ele sunt degradate în rândul școlilor de muzică, belearte și gimnastică, ne mai făcând parte din învățământul superior. Este o desconsiderare pe toată linia a învățământului teologic, care nu e socotit vrednic să stea în rând nici măcar cu învățământul comercial și agronomic. Profesorii lor sunt declassați dela nivelul de profesori universitari agregați, la nivelul de conferențieri, iar studenților nu li se admite să devină elevi ai școlilor normale superioare pentru a ajunge profesori secundari. Academiei teologice din Sibiu, care avea deabia 8 catedre, deci nu păcătuia prin nici o inflație, i se taie două.

Lovitura ce se dă prin această lege Academiilor teologice este indirect mortală. Ele nu vor mai avea studenți cu bacalaureat, odată ce nici școlile cu cari sunt asimilate nu se alimentează cu elevi bacalaureați. Iar nivelul intelectual al profesorilor va scădea în mod fatal, odată ce nu mai este pentru nici un tânăr valoros o ambiție să se facă profesor la o Academie teologică, dat fiind că nici sub raport de titlu, nici sub raport bugetar, postul acesta aproape că nu depășește pe al unui profesor secundar.

Rubrica referitoare la Academiile teologice din noua lege trebuie numai decât modificată în sensul legii din 19 Mai 1938.

De altfel nu e admisibil să se legifereze în materie de învățământ teologic fără și chiar împotriva forurilor bisericesti. Și apoi ce siguranță mai avem în viitor referitor la situația Academiilor teologice, dacă ne jucăm așa, din lună în lună, cu schimbarea radicală a legilor ce le privesc?

TELEGRAME

I. P. P. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a trimis de ziua onomastică a Marelui Voevod Mihai de Alba-Iulia — următoarea telegramă:

Majestății Sale

Regelui CAROL II

BUCUREȘTI

Cu părintească dragoste și grije povăluit de Majestatea Voastră Marele Voevod Mihai e o mândrie și o nădejde a tuturor. Mulțumind Majestății Voastre pentru înțeleapta pregătire a viitorului Țării rugăm pe Augustul Părinte al Marelui Voevod Mihai să primească cu ocaziunea zilei de astăzi urările Bisericii și ale mele din inimă caldă isvorâte pentru prosperitatea Măriei Sale

NICOLAE

Mitropolitul Ardealului.

La această telegramă I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a primit următorul răspuns:

Înalt Prea Sfinției Tale mulțumesc din tot sufletul pentru caldele urări trimise cu prilejul onomasticeii preaiubitului meu fiu.

CAROL

Vizita M. Sale Regelui Carol II și a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai la Londra constituie obiectul atenției generale a presei engleze. Calde articole se închină zilnic, în ziarele mării Britanii, subliniindu-se caracterul deosebit ce-l prezintă vizita Suveranului român la Londra. Cu acest prilej se insistă în deosebi asupra covârșitorului rol ce-l are Suveranul nostru în instaurarea noului regim de muncă și ordine, destinat să asigure României rolul preponderant în părțile de răsărit ale Europei. În mesajul de deschidere a parlamentului englez, din 8 l. c., este anunțată vizita Suveranului nostru în capitala Angliei.

* FOIȘOARA *

Vechiul Testament în gândirea românească

Filosofia românească e în bună parte filosofia Sfintei Scripturi. Aproape întreaga gândire românească e străbătută de duhul biblic. Când metafizica religioasă nu e pusă pe întâiul plan, ea totuși coexistă cu filosofia. „Învățăturile...” atribuite domnului țării românești *Neăgoe Basarab*, una din cele mai vechi scrieri filosofice românești, se servește în largă măsură de Vechiul Testament. Pe Dumnezeu, *Neăgoe* îl pune în centrul sistemului său de cugetare. Către Teodosie, fiul său, se compoartă întocmai ca Solomno, care în Proverbe ia atitudinea unui tată față de fiu, a unui pedagog binevoitor față de discipol. Preceptele lui *Neăgoe* se iau feluritelor izvoare, totuși vine în ajutor Vechiul Testament, ca principal izvor de inspirație

cu: Proverbele, Isus fiul lui Sirah, Iob și alte asemenea. O mare apropiere de textele biblice se observă la *Miron Costin*. Ingenioasele sale concepții despre lume și viață se prind în toate ocaziile de Sfânta Scriptură, care pentru *Costin* rămâne mult deasupra productelor spirituale ale omenirii. „Viața lumii”, poemul în care, după propria-i expresie, „arată pe scurt cum este de lunecoasă și puțină viața noastră și supusă pururea primejdiilor...”, (*M. Costin*: opere complete, publ. de A. Ureche 1888 p. 499), pleacă dela versul Vechiului Testament: „deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune”. În stihurile poemului de mai sus *M. Costin* înfățișează fluctuația și mobilitatea „lucrurilor lumesti”, (*Miron Costin* op. cit. pag. 506), cu mărturiile din David proorocul, iar unde este vorba de soare, lună, stele și alte corpuri cerești, cari „vor avea sfârșit toate și se vor primumi”, (*Miron Costin* op. cit. pag. 506), opune pe Dumnezeu, care singur este „fără sfârșit și veșnic, — cum învață... Scriptură”, (*Miron Costin* op. cit. pag. 506). În realitate Dumnezeu, care este cheia de

boltă a sistemului său de cugetare, este Dumnezeu Acela a cărui origine o statornicește Vechiul Testament, în *Eșire* 3, 14. „Singură Scriptura — scrie *M. Costin* — ne deschide mintea de a ajungem cu credința spre Dumnezeu Cel Sfânt și nevăzut și necuprins de mintea și firea omenescă”, (*M. Ștefănescu*: *Filosofia rom.* pg. 93), ne învață cu acele trecute vremi să pricepem pe cele viitoare, (*Acelaș* op. pg. 94). *Miron Costin* se dovedește cunoscător în largă măsură a elementelor biblice când menționează pentru a comenta apoi cu un lux de amănunte, în notițele marginale, pe unul din cele 4 râuri ale paradisului, Ganges „ce se cheamă la Sfânta Scriptură Gheon”, (*In „Viața lumii”* op. cit. pg. 507).

Nicolae Costin, fiul lui *Miron* întrefese și el în amintirile trecutului nostru fragmente luate cărților vechiului Testament. Când acest cronicar descrie împărăția Romei face constatarea că în Vechiul Testament ca într'o oglindă se văd momente esențiale din viața statelor și ale marilor națiuni. Astfel despre împărăția

Romei „căreia în putere și în lătime n'au fost nici o împărăție de când este lumea...” afla-vei la prooroci, [mai] ales la *Daniil*, cu deslegarea visului lui *Nabuhodonosor* împăratul Asiriei”, (*N. Iorga*: *Din faptele străbunilor*, Buc. 1923 pg. 13).

Lui *Dimitrie Cantemir* nu numai că-i vin în ajutor felurite idei biblice, dar el recurge la Vechiul Testament ca la o călăuză de temelie, pentru propășirea gândirii și acțiunii omenești. Lumea aceasta nu e o ficțiune ci o creație, în timp, a lui Dumnezeu. Precum ea are un început, tot așa va avea un sfârșit. „In cosmos, omul este o floare”, dar (*Dim. Cantemir*, opere complete ediția G. Sion. Buc. 1878 pg. 106) „Cu a poamelor frumseți amăgindu-se”, el urmează deșertăciunii, adică ale lumii lucruri cari sunt ca praful înaintea vântului”, (*D. Cantemir* op. cit. pg. 108). În viața omul să se nevoiască a urma calea faptelor bune, căci mai bine un nume bun decât avuție multă”, (*D. Cantemir* op. cit. pg. 112). Ca să te faci bun, trebuie să ai înaintea ochilor minții pe *Avraam*, pentru integritatea credinței sale, pe *Iosif* pentru

Străinii despre Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae

„Oecumenica“, revistă a anglicanismului și a chestiunilor ecumenice, care apare la Londra, în limba franceză, este una din cele mai apreciate publicații periodice occidentale. Bine informată asupra vieții religioase bisericești de pe continent, ea face operă pozitivă de apropiere între bisericile creștine, înlesnind o largă circulație evenimentelor importante cari se petrec în sânul acestora și ajutându-le astfel să se cunoască și să se prețuiască în chip obiectiv.

Dacă ar fi să judecăm după nr. 3 (Octomvrie) a. c., atunci ar trebui să spunem că **Oecumenica** acordă o deosebită atențiune Bisericii ortodoxe a României. Căci iată câte fapte ortodoxe române sunt încrestate la răbojul ei:

Intr'un articol semnat de pastorul Jean Perret, intitulat „Părintele mistic al României și pretinsul faliment al Maglavitului“ (*Lé patre mystique de Roumaine et la prétendue faillite de Maglaviv*), este studiată cu cumpăt, cu încredere și documentat, teofania de care s'a învrednicit a se împărtăși smeritul cioban Petrance Lupu.

O bogată „Cronică Românească“ menționează silințele celor ce se străduiesc cu tipărirea și răspândirea cărții teologice și cu reînvierea vieții mănăstirești. „Efortul ardelenesc“ — cum zice revista amintită — în această direcție, este remarcabil. Găsim aici (p. 263—264 și 266) cuvinte de dreaptă prețuire a ostenețelor luminatului nostru Arhipăstor, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, și de recunoaștere a lor. Traducem: In regiunile ardelenesti „supuse înainte de războiu, de veacuri, Austro-Ungariei, o prigoană metodică a distrus, chiar în plin secol al XVIII-lea, toate mănăstirile ortodoxe. In locul lor, s'au răspândit cam peste tot comunități catolice. Această urată pagină de istorie va fi ea dată vreodată uitării? Trebuie să recunoaștem că majoritatea ortodoxă de astăzi nu visează din capul locului să întrebuițeze față de minoritățile catolice (greacă și latină) metodele prin cari acestea o oprimau oarecând. Marele mitropolit al Transilvaniei Dr. NICOLAE BĂLAN și-a luat sarcina de-a restabili rui-

nile și de-a restaura o instituție care a jucat un rol secular în Transilvania în ciuda și în toiul prigoanelor. Pentru a-și începe opera. El a ales ruinile de plâns ale unei mănăstiri cruțate de tunurile austriace ale lui Buccow, însă rase de neînduratul episcop de Blaj, în 1785. Ea a fost întemeiată către 1700 de faimosul principe martir Constantin Brâncoveanu, la Sâmbăta, aproape de Făgăraș, între Sibiu și Brașov, în această teбайдă carpatină a Oltului de sus care a posedat aproape 40 de mănăstiri sau chilii, adevărate fortărețe sau adăposturi ortodoxe, trăsături de unire între Biserica valahă și Transilvăneni. In 1930, Dr. Bălan a lansat ideea unei restaurări mănăstirești la Sâmbăta. El vorbea cu putere de „lacuna adânc simțită pe care absența vieții mănăstirești o lăsa în viața bisericească a provinciei“. Dar monahismul pe care-l concepea El, era activ și predicator; El visa niște călugări misionari, tipografi și artiști, nu călugări plugari și fermieri. Fondurile s'au adunat. In 1935, o mare mulțime înconjura pe ierarhul care târnoșea din nou biserica mănăstirească restaurată dela Sâmbăta de sus. Aceasta-i un centru de pelerinaj; însă perioada formării încă nu-i terminată.

Ceva mai departe, în legătură cu formarea călugărițelor infirmiere, **Oecumenica** scrie:

„Chestiunea călugărițelor infirmiere este desigur la ordina zilei. Sub direcțiunea mitropolitului Ardealului, Dr. Nicolae Bălan, au fost făcute anechete în toate eparhiile, pentru a se studia mijloacele cele mai bune cu scopul de a favoriza încolțirea vocației de infirmiere printre călugărițe.“

Nr. 11.299—1938

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii după Părintele Adam Teodor din Turdaș, decedat la 21 Septembrie 1938, în baza §-ului 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa arhidiecezană din Sibiu, în numerar, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 40.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului Arhiepiscopesc dela 5 Noembrie 1938.

Consiliul arhiepiscopesc

curăția lui, pe Iob pentru răbdare în suferință, pe Moise pentru abnegație, pe Ezechiel, Daniel și soții lor, (D. Cantemir op. cit. pg. 208). Lumea a făcut-o Dumnezeu spre binele, iar nu spre răul omului, (D. Cantemir op. cit. pg. 112), de aceea pentru deslegarea păcatelor a trebuit să vină Noul Adam, adică Hristos, care mai naște de a veni a fost prezis prin profeții vechiului Testament, (D. Cantemir op. cit. pg. 113).

In altă legătură de idei D. Cantemir stăruie ca Sfânta Scriptură să fie obiect de predilectă măsură:

„Ziua și noaptea în mână să-ți fie;“

„Sara dimineața în inimă să-ți vie“, (D. Cantemir opere complete pag. 217).

„Căci precum meșteșugul doctoriei, sau erburile de doctorie până vor fi în dughiană, celui bolnav nimic nu folosește, și doctorul până cu danșele pe cel bolnav de nu-l va însănătoșa, așa sfințele scrip-turii, în sfințele cărți însemnate fiind, până tu la praxă de nu le vei duce, nimica îți vor folosi, adică nu numai să le citești, ci celea să le citești și să le faci, și atunci de danșele dobândă vei avea, (D. Cantemir op. cit. pg. 218). — Gheorghe Lazăr, acest „Mesia al românismului“ — cum îl numește academicianul Marin Ștefănescu — (Filosofia românească pg. 122) a plecat la proavădultre după ce, ca profesor la școale pregătitoare de preoți din Sibiu, aprofundase teologia. La școala din București, Lazăr învață între altele ca elevii săi să concilieze știința cu credința biblică. Așa cum și el „se da ca geometru“, (Gheorghe Lazăr de G. Bogdan-Duică, 1924, pg. 64). (dascăl de inginerie) și ca profesor de

teologie, fără ca această bifurcare să se adverseze reciproc. La întemeierea școlii românești din București, Lazăr se adresează prin tipar lumii, înștiințându-o că predarea materiilor se va face „după rândul mai jos însemnat“, (Gh. Lazăr de G. Bogdan-Duică, 1924, pg. 83), și se va învăța: caligrafia, ortografia, aritmetica „și istoria vivlicească testamentul vechiu și cel nou“, (Gh. Lazăr de G. Bogdan-Duică 1924, pg. 84), „după aceasta pentru ceice vor să treacă la cinul preoțesc, să va orându-i osebită vreme și ceasuri pentru ascultarea sfinteii teologhii, dogmelor credinții și cunoștința legii creștinești și altele mai multe trebuincioase“, (Gh. Lazăr, de Bogdan-Duică, pg. 86).

Intr'o cuvântare rostită la înscăunarea metropolitului Dionisie, Lazăr pasează, la locul de frunte al gândurilor lor sale, vorbele: „...binecuvântată să-ți fie ocărmuirea; și păstoreașca cârjă a prea sfinției tale înverzească ca toiagul lui Aron;“ (Gh. Lazăr, de Bogdan-Duică, pg. 139), iar în vorbirea compusă la 30 Iulie 1822 (la adresa domnitorului) se strecoară cu abundență ideile, potrivite ocaziei, din psalmul 41, 43 și mulți alții, „ca să se plinească zisa psalmistului,“ (Gh. Lazăr, de Bogdan-Duică, pg. 143), cum spunea Lazăr la aplicarea lor.

Chiar și cărțile, cari formară biblioteca personală a lui Gh. Lazăr, dovedesc că vechiul Testament își avea un locșor scump în mintea omului, care se înălțase până la vârful înțelepciunii contemporane“, (Gh. Lazăr, de Bogdan-Duică, pg. 104). După cărțile aflătoare în Academia română, s'a compus catalogul bibliotecii

Cuvinte regale

Poporul nostru este înzestrat cu inteligentă vie; această fericită însușire este o solidă temelie pe care se pot clădi atâtea lucruri frumoase și folositoare societății. Dar ea nu este suficientă pentru a realiza progrese reale, ci trebuie completată cu alie însușiri: muncă și disciplină. Fără aceste două calități, de primă necesitate, nu există nici un progres temeinic, nici o realizare cu adevărat utilă.

Adevăr și credință. Deschiderea cursurilor Universității din Capitală s'a făcut, potrivit tradiției, cu săvârșirea unei slujbe religioase oficiate de P. Sf. Irineu Mihălcescu, locțiitorul scaunului episcopesc al Râmniceului Nouului Severin. După cuvântările de rigoare, dl prov. univ. Istrate Micescu a ținut lecția inaugurală pentru toate facultățile, Subiectul cursului dsale fusese Dogma adevărului.

La început — a spus dsa — adevărul a fost credință. Tot așa știința. Preocuparea exclusivă a vechilor învățați era să găsească înțelesul forțelor dumnezeirii. Astăzi, adevărul nu reprezintă altceva decât un rezultat al atracției astrelor idealului și scrutării legilor realității „Pe mine — a încheiat eminentul profesor — această concepție mă mulțumește și-mi dă puțința să fac știință, păstrându-mi credința strămoșească. Consider adevărul în știință o credință, pe care știința trebuie să mi-o confirme.“

Altceva, altundeva, o altă minte luminată din rândurile mirenilor, spune: știința și credința sunt două chei, deopotrivă de autentice, de cari dispunem noi pentru a descuia tainele universului.“

Audă-se din cât mai multe guri asemenea spovedanii, pe cari le vrem doar din inimă purcese. — m.

Un episcop sârb în Rusia subcarpatică. Sub acest titlu „Neamul Românesc“ [nr. 247 a. c.], scrie următoarele:

„După război, Biserica pravoslavă sârbă a luat sub jurisdicția sa pe ortoxii din Rusia subcarpatică. Un episcopat a fost creat la Muncacevo, după alipirea acestei provincii la Republica Cehoslovacă.“

Un oarecare număr de uniști tre-când la ortodoxie, această eparhie are astăzi 130.000 de credincioși. Episcopul lor, Monseniorul Damaschin fiind transferat în Statele Unite, unde el este însărcinat să conducă pe credincioșii Bisericii pravoslave sârbe emigrați acolo, Sfântul Sinod a numit episcop de Muncacevo pe arhimandritul Vladimir Rajic, fost profesor. Sfințirea episcopului Vladimir a fost oficiată de Patriarhul Gavrila în catedrala din Belgrad, în prezența dlui Lipa, ministrul Cehoslovaciei.

Acest eveniment de ordin religios prezintă în împrejurările actuale un caracter politic, întrucât Consiliul Bisericii pravoslavnice subcarpatice s'a ridicat cu energie împotriva alipirii acestei țări fie la Ungaria, fie la Polonia.“

In zilele de 9—10 Noembrie s'a ținut la Timișoara congresul anual al Asociației clerului „A. Șaguna“. Despre debaterile și moțiunea congresului vom scrie în numărul viitor al ziarului.

Dela „Frăția Ortodoxă Română“, secția Sibiu

„Frăția Ortodoxă Română“, în colaborare cu Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, secțiia Sibiu, organizează în postul Crăciunului o serie de conferințe religioase în Aula Academiei teologice Andreiane, în zilele mai jos notate, la ora 6. p. m.

Joi 17 Noembrie 1938: Tendințele spirituale de azi, de Tr. Scorobef, consilier arhiepiscopesc;

Joi 24 Noembrie 1938: O încercare nouă de a explica universul, de Traian Cucuian, profesor la liceul „Gh. Lazăr“;

Joi 8 Decembrie 1938: Biserica Ortodoxă din Rusia de azi, de Dr. Liviu Stan, prof. la Academia teologică „Andreiană“;

Joi 15 Decembrie 1938: Un povestitor al Divinității, Gala Galaction, de Mihail Nanu, profesor la liceul „Gh. Lazăr“.

Conferințele se vor încadra în declamări și coruri ale Academiei teologice, Școalelor normale de fete și băieți și ale Școlii primare de aplicație. — Stimatul public este invitat să onoreze cu prezența sa aceste conferințe. — Intrarea gratuită.

lui Gh. Lazăr. Intre cărțile acestuia se află: 1. Das alte Testament, das Buch der Propheten — autor necunoscut — (frumos legată); 2. Einleitung in die Göttlichen Bücher des alten Bundes von I. Iahn, doctor în filosofie și teologie și profesor de limbi orientale și Vechiul Testament la universitatea din Viena; 3. Biblia Hebraică editată sub îngrijirea lui I. Simonis; 4. Elementenbuch der hebräischen Sprache, de I. Iahn prof. univ. la Viena, făcută cadou lui Lazăr, de unul dintre îndrumătorii lui spirituali dela universitatea Beciului, (Gh. Lazăr, de Bogdan-Duică, pag. 159); 5. Predigt von der falschen Propheten, de I. Schneller, Viena 1792; 6. Die heilige Schrift des alten Testaments, de D. G. Friedrich Seiler, Erlangen 1782; 7. Biblia sacra vulgatae, Antwerpen 1642; 8. Catehism, — în limba sârbească, românească și germană, — care cuprinde psalmi și alte rugăciuni biblice. Din înșirarea de mai sus se desprind următoarele adevăruri: Profesorul nu cinstește cărțile sale decât, de obicei, unui elev sărguincios și isteț la studii respectiv, Gh. Lazăr va fi cunoscut deci ebraica biblică. Stăpân pe limba originală a Vechiului Testament, avea deci posibilitatea să elimine orice intermediar și să desprindă singur din Scriptură ideile cardinale, pentru înobilarea sufletului omenesc.

Pe el nu l-a putut abate nici strâmtimea și antipatia unora, nici interesul vădit al celor despre cari nu știa totdeauna ce înimi ascund. Iată pentru ce eu cred, că abia după o bună agonisală de cunoștințe biblice respectul și nu mai puțin dragostea față de vechiul Testament,

pe care-l avea în atâtea limbi și exemplare, devine pentru Gheorghe Lazăr o calitate. — Elevul său, I. Eliade Rădulescu, părintele literaturii române, își precizează concepția despre vechiul Testament în: Biblicele sau notițe istorice, filosofice, religioase și politice asupra Bibliei, publicată la Paris în 1858. Acest mănunchiu de pagini este urmarea convingerii că: „Biblia, oriunde apără, îndată se făcu lumină“, (Eliade R. Biblicele... pg. IX).

Atașamentul față de vechiul Testament îl justifică Eliade Rădulescu cu întreite argumente. Intâiul argument este de ordin religios: „Religia noastră se întemeiază pe Biblie ce începe dela Moise și trece din mână în mână prin profeți până la Christ și apostoli și dela aceștia la Biserica;“ (Eliade R. op. cit. pg. IX), al doilea argument este de ordin național românesc: „primul miracol ce operă vechiul și Noul Testament, după răspândirea lor în România în limba patriei, fu liberarea sătenilor români, restabilirea numelui de român în nume național;“ (I. Eliade R. op. cit. pg. IV), iar al 3-lea argument este de ordin pur științific: „prin credință ajungem la știință, cum vorbește Biblia așa poate vorbi și știința“, (Marin Ștefănescu (despre Heliade) Filosofia pg. 133).

Condus de aceste considerente, frunțașul generației dela 1848 își propune a da într'o traducere românească nouă, cu comentariu, întreaga Biblie.

Astfel apar Biblicele cari conțin primele două cărți al Vechiului Testament: Geneza și Exodul. De bună seamă Eliade, care n'a fost de rea credință, ar fi continuat lucrul început dacă între timp n'ar

La congresul dela Lavrik

— Cuvântul unui ierarh al bisericii ortodoxe române —

Congresul Ligii pentru înfrățirea popoarelor prin biserică s'a ținut în vara anului curent, între 29 și 30 August, la Lavrik în Norvegia.

Țara noastră românească a fost reprezentată, la congresul norvegian, prin: P. S. Sa episcopul Dr. Nicolae Popoviciu al Orăzii, Dr. N. Popescu și pastorul Keintzel.

Problemele care s'au discutat, în patru ședințe plenare, sânt următoarele:

1. Cale spre pace și problemele practice ale alianței;
2. Senzul creștin al păcii;
3. Refugiații și apatrizii [cei fără patrie];
4. Caracterul național al bisericii creștine;
5. Probleme minorităților.

Delegații oficiali, prezenți la congres, au reprezentat 27 de țări din Europa, Azia și America.

Congresisții au dat o largă atențiune problemei minorităților din Europa centrală și orientală.

În ședința dela 27 August 1938 a luat cuvântul P. S. Sa Dr. Nicolae Popoviciu, delegat al Sfântului Sinod și bisericii ortodoxe române, și a făcut următoarea comunicare, primă cu cel mai mare interes de congresisți:

„Îngăduiți-mi, vă rog, acum către sfârșitul întrunirii noastre, să fac alianței mondiale o comunicare, care socotesc și nădăjduesc că va arunca o rază luminoasă și foarte îmbucurătoare asupra raportului de astăzi dintre Stat și minorități în România.

Intr'una din ședințele trecute d. Pastor, W. Keintzel, reprezentantul minorităților românești, a caracterizat acest raport ca pe unul excepțional de sănătos (*ausserordentlich gesundes Verhältnis*). Această constatare este adevărată și obiectivă. Căci, statul român — care-i un stat național și care se găsește, acum la o răscruce a istoriei sale, în ceea ce privește toată dezvoltarea launtrică — a făcut tot ce se poate face ca să asigure pe seama minorităților, de orice categorie, o deplină și neîngrădită libertate națională religioasă, școlară, socială și economică.

fi intervenit mitropolitul Șaguna, contestându-i anumite calități. Sesizat de Nr. 22 din 1858 al Telegrafului Român, dela Sibiu, Eliade intrerupe, consolându-se că: „Nu este anse nici un amar quare să n'aibă o parte cât de mică de dulce”, (I. Eliade Rădulescu op. cit. pg. 81).

În realitate Eliade nu s'a putut desface de Vechiul Testament. În: „Echilibrul între antiteze”, unde pleacă dela versurile 14, 15, din Facere 49, el pune mai târziu, vechiul Testament în ajutorul concepției sale despre lume și viață. Cartea „Echilibrul între antiteze” mai are ca titlu secundar: „Issachar”, ceea ce arată, negreșit, caracterul profund biblic al scrierii.

Netăgăduiți nu se poate contesta că momente etice ale vechiului Testament sunt simpatizate uneori de scriitorii care sunt atât de șovăitori în aprecieri. Ilarie Chendi a zis că, dacă zeii ne pun la încercare credințele estetice, nu trebuie să ezităm de loc a ridica rugul, și, precum Avraam n'a stat la indoială nici un moment, când i-s'a cerut jertfirea lui Isac, ca probă a credinței sale, astfel să jertfim și noi pe isacii noștri...”, (Schife de critică literară, Buc. 1924, pg. 154). Se înțelege scrisul acestora nu e așa de firesc țesut în urzeala biblicismului vechiului Testament cum ar fi b. o. proverbele lui Anton Pan, acel dascăl isteț și grozav de moralizator. În filosofia sa, profesorul universitar, Marin Ștefănescu realizează un acord între artă și știință și religie. Armonia o face cu scopul de-a dobândi o cunoștință mai înaltă și mai înțeleaptă, iar prin ajungerea la adevărata înțelepciune, omul să atingă fericirea.

La începutul lunei acesteia s'a înființat prin înaltul decret regal un comisariat general al minorităților, care se va ocupa exclusiv cu problemele minoritare. Acest comisariat al minorităților este și rămâne un titlu de glorie al Bisericii noastre ortodoxe române, căci Prea Fericirea sa, Dr. Miron Cristea, este acela care, sub auspiciile M. S. Regelui Carol II, l-a chemat la viață, fiind în același timp Patriarhul și prim-ministrul României. Instituția aceasta a comisariatului minorităților este o mărturie vie și concretă a unei iubiri cu adevărat creștinești. Poporul român, care a suferit atâta în tot trecutul său istoric îndelungat, — știe prea bine, dintr'o experiență proprie și amară, ce însemnează apăsarea și lipsa de libertate. Și tocmai de aceea a voit să asigure libertate desăvârșită minorităților țării. Fie, ca și alte țări să urmeze de dragul păcii și în numele Domnului nostru Isus Hristos — liber și fără nici o constrângere internă — pilda României.

Și acum permiteți-mi să vă citesc părțile esențiale al înaltului decret regal. Vă veți putea convinge îndată, că condițiile fixate în „Magna charta libertatum”, cum așa de potrivit a numit d. profesor Siegmund Schultze [referentul acestei probleme], moțiunea privitoare la minorități, se regăsesc pas de pas în acest statut.”

[A urmat apoi citirea decretului regal cu indicarea constantă a locurilor paralele din moțiune].

În raportul său, comunicat Sf. Sinod, P. S. Sa Episcopul Dr. Nicolae Popoviciu, spună:

„Păstrând cu severitate limitele cuvenite ale modestiei, pot să afirm că această comunicare, surprinzător de nouă prin cuprinsul ei, a făcut o impresie foarte bună. Am înregistrat la adresa țării și a Bisericii românești, cuvinte și aprecieri foarte măgulitoare de la peste 20 dintre personalitățile cele mai proeminente ale congresului — episcopi și profesori universitari. Un delegat olandez mi-a mărturisit că acest statut poate

Omului, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, i-s'a dat suflet cu scopul ca el să se spiritualizeze, să se înalțe, în măsura propriilor sale puteri spre divin, (Filosofia românească pg. VI, VII). „La început omul avea înainte drumul cel bun și drept, dar având libertate a păcătuit prin însăși libertatea sa. Crezând că va ajunge mai repede la lumină prin poteci lăaturalnice, el s'a abătut din calea lui. Atunci el s'a rătăcit. Viața este o pădure în care ne-am rătăcit și în care ne căutăm din nou drumul”. Fiecare individ, rasă sau națiune este în căutarea aceluiașel, ca astfel să ajungă la lumina unde strălucește divinitatea în toată neprihănirea sa, numai că unul merge pe-o potecă, altul pe alta, (Filosofia românească pag. 2425). În studiul asupra filosofiei românești...”, (pg. 7) dl. Marin Ștefănescu, mai observă, între altele, că „lumea e o creație a lui Dumnezeu, alcătuită din două forțe, — una materială și alta spirituală”. După înțelepciunea românească, și vlața noastră e hotărâtă de Dumnezeu, fără de voința căruia nimic nu se petrece în lume. Modul de-a trăi această viață ne este lăsat în propriu noastră libertate. După moarte, și-adezea și în cursul acestei vieți, vom avea răsplata faptelor noastre bune sau rele, (idem p. 49). Chiar și aceste câteva vorbe ne duc la concluzia că se identifică în linii esențiale cu învățătura, din partea întâia, a Sfintei Scripturi.

Filosoful I. Petrovici invită pe așa numiții cărturari ai societății românești a se converti căci „filosofia se întoarce la Dumnezeu... ea cere sprijinul religiei și-al Bisericii pentru noua și sănătoasă îndru-

servi drept model pentru toate țările din lume în materie de minorități.

M'am reîntors acasă cu convingerea nestrămutată, că este absolut necesar să participăm activ la fiecare întrunire cu caracter internațional, ca să putem face cunoscută țara noastră și să-i putem crea o atmosferă mai caldă și mai atrăgătoare. Acest lucru l-am putut constata și verifica mai ales la bulgari și iugoslavi, cari au avut dela început delegați bine aleși și permanenți la aceste întruniri.”

† Dr. N. Vecerde

(1861—1938)

Fostul Consilier onorific la Inalta Curte de casație, Dr. Nicolae Vecerde, a încetat din viață, în Sibiu, la 5 Noembrie 1938, în etate de 77 ani, împărțit fiind cu Sf. Taine.

Defunctul, în lunga sa viață, a luat parte activă, în frământările române ardeleni, pe terenul național, juridic, economic și bisericesc, aducând neamului și țării bune servicii.

Născut în satul Topârcea, jud. Sibiu, din părinți plugari, a studiat la liceul (pe atunci maghiar) din Sibiu, apoi la Budapesta, unde a luat doctoratul în științele juridice. Întors la Sibiu, a făcut parte din toate corporațiile noastre bisericești și culturale. A condus apoi filiala băncii „Albina” din Brașov. În 1916, primind armata română în cetatea Brașovului, este numit prefect de poliție al Brașovului, ear după retragerea trupelor române a plecat în Moldova și a rămas acolo până la sfârșitul războiului. A fost ales senator; după aceea este numit Consilier la curtea de casație, bucurându-se de multă trecere înaintea superiorilor săi. Ca pensionar s'a înapoiat la Sibiu și a scris interesante memorii despre evenimentele din luptele politice și naționale ardeleni.

Aceste memorii, și bogata sa corespondență cu bărbaiții de seamă ai țării, vor fi publicate sub îngrijirea soției sale, fiica regretatului profesor și pedagog Ioan Popescu dela Seminarul nostru „Andreian”.

Toată averea sa, Dr. Nicolae Vecerde o lasă Mitropoliei noastre și altor instituții pentru scopuri culturale.

Înmormântarea rămășițelor sale pământești ale decedatului s'a făcut Luni din

mare a vieții omenești”, (Rev. Teol. Sibiu 1933, pg. 4).

În scrisul lui Lucian Blaga o serie de săgeți arată spre Vechiul Testament. Cugetările sale nu pot fi lipsite de problemele etern omenești, nici când dramatizează subiecte pe cari i le furnizează viitorul trecut al vieții noastre naționale. Nu găsim în „Avram Iancu” b. o. articole lungi în serviciul biblicismului, se expun însă chiar și în acea formă dialogată a dramei, variațiuni de motive, pe cari Vechiul Testament le-a permanentizat în imaginația populară. Iancu trecea cu ajutorul său prin fața gardienilor unguri desarmați, (cari mai înainte au pușcat tot ce le-a căzut în mâini, bătrâni, femei și copii). Iancu zice ajutorului său: „vor ispăși!” Justificat de crima înfiorătoare, ajutorul răspunde: „I-a apucat beția prafului de pușcă”. Se spune „dinte pentru dinte”... nu știu pe ce răboj se însămnă faptele sângelui, pe răbojul iadului sau pe răbojul raiului... trei trebuie să fim, trei și limpezi, ca pe drumul judecării din urmă!”... zise Iancu într'un târziu.

Renegatul Dragoș stând de vorbă cu Moții „arhanghelii cu mămăliga în traistă și cu opincile în petriș de aur”, — le aduce aminte de întâmplarea că „Dumnezeu a încurcat limbile în Babilon, ca pe deapsă și blestem pentru trufia omenească”, că sfânta limbă dela începutul începuturilor a fost uitată lângă turnul de veșnică spaimă și pomenire.

În judecata lui Iancu cetățile împărăției cu două pajuri sunt Sodome și Gomoré, atât de blestimate, încât chiar și Erji, acea „Evă și măr într'o singură bu-

catedrala mitropolitană. Un sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. mitropolit Nicolae, a săvârșit slujba prohodului. Răspunsurile le-a dat corul Academiei teologice „Andreiane”, condus de prof. P. Gherman. P. C. Sa păr. protopop Emilian Cioran, în cuvinte remarcabile, a scos la iveală meritele regretatului defunct, subliniind daniile prețioase, făcute prin testament pe seama mitropoliei noastre și a altor instituții publice. Au mai luat cuvântul d. E. Gheorghiu, prim președinte al tribunalului din Sibiu, Dr. L. Borcia decanul baroului, și Ion Popa directorul liceului „Gh. Lazăr”...

Coșciugul a fost depus pe carul mortuar, care din fața catedralei a pornit spre cimitirul comunal, unde s'a făcut înmormântarea în cavoul familial. Odihnească cu dreptii!

Puterea sufletească

„Puterea sufletească este apanajul unei inimi mari”, (Sf. Ambrozie).

S'a început de mult noul an școlar, și vreau să stăruiesc, în câteva cuvinte, asupra dobândirii unei adevărate puteri sufletești, care, alături de formarea caracterelor, are să fie centrul preocupărilor noastre educative.

Faptul că întreaga Europă se află în aurora unei noi spiritualități, trecutul nostru profund creștin, ne impun crearea unor adevărate tipuri de educație religioasă-morală creștină, singurele cheazăii ale unui viitor glorios și trainic al neamului nostru.

Omul este o ființă perfectibilă. El este slab, el trebuie să învețe a deveni tare. Pentru a-și înfăptui acest ideal, trebuie să-și câștige o putere sufletească, pe care să-și clădească toată armatura spirituală de virtuți creștine. Tăria sufletească e o condiție generală a tuturor virtuților. A voi sau a nu voi, sunt cele două alternative între cari ezită omenii, și rari sunt aceia cari vreau binele cu neclintire, fără a se lăsa influența de interese inferioare. Ezitarea în fața unei datorii este contrarul tăriei sufletești. Deaceia voința trebuie întărită prin mijloace potrivite în vederea formării puterii sufletești. Condițiunea esențială a reușitei oricărei întreprinderi este voința tare de-a înfăptui ceea ce și-ai propus. E constatat, că programul

cată”, ar putea să devină „un stâlp de sare, asemănare făcându-se nevastei lui Lot”, atunci când împărăția care ne-a înșelat se va dărâma ca Babilonul” (vorba lui Popa Păcală).

„Spațiul mioritic”, din Trilogia culturii, poate fi consultată mai mult decât altea asupra acestei teme. Vezi aici cristalizându-se încetul cu încetul doctrina biblică, așa cum s'a eternizat în imaginația românească. Dumnezeu românului este „transcendentul absolut care ajunge în contact cu omul, rămânând totuși inaccesibil înțelegerii acestuia”, (L. Blaga; Spațiul mioritic, pg. 36). Românul e așa de convins de prezența lui Dumnezeu în lume, încât își închipuie că și cerul a trebuit să fi fost odată foarte aproape, vecin cu omul, (L. Blaga; op. cit. 125). După o legendă românească „cerul la început era foarte aproape de pământ, așa de aproape că puteai să-l ajungi c'o zvrălitură de piatră. Dar cerul a fost murdărit de răutatea oamenilor și atunci Dumnezeu l-a înălțat”, (L. Blaga; op. cit. pg. 124).

Lumă e alcătuită din: „stihii văzute și nevăzute”, uneori adevărul istoric este mult denaturat și modificat, cum desprinde b. o. din legenda populară unde Dumnezeu n'a izbutit din capul locului și cu un singur act, să făurească o operă de desăvârșită armonie, (L. Blaga; op. cit. 113), sau unde este vorba despre crearea omului de către Hristos etc... Se vede că ceea ce spune dl. L. Blaga e foarte adevărat: „la poporul nostru cultura biblică, spre deosebire de celelalte popoare, este asimilată în spirit creator”, (L. Blaga; op. cit. 140).

Prof. N. Neaga.

omenirii în cultură și civilizație nu l-au determinat atât geniile și talentele, cât mai ales oamenii cu voința de fier, cari au știut să-și ducă, cu orice sacrificii, până la capăt planurile lor.

Tânărul trebuie să știe, că adevărata putere a sufletului vine dela Dumnezeu și că cel puternic, în fața oamenilor, nu-i totdeauna puternic în fața lui Dumnezeu. Omul trebuie să se prepare pentru luptele vieții, dacă vrea să aibă un pic de repaus și de pace. Repausul și pacea nu constau în absența oricărei încercări și griji, ci în înfruntarea curajoasă a acestora cu scopul de-a le domina, pentru că nu-l domine ele pe el.

În câștigarea puterii sufletești nu joacă rol numai voința. În noi toate facultățile sufletești acționează în relațiuni strânse unele cu altele, pentru că ele au același centru de activitate, de coordonare și de direcționare, care este sufletul.

Alături de voință, rațiunea are rol important în puterea sufletească. Dacă voința are rolul preponderant în formațiunea puterii sufletești, ea fiind aceea care produce și susține forța sufletului, rațiunea are rolul fundamental. Rațiunea arată calea cea bună, iar voința realizează; rațiunea dă convingerea, iar voința țâria sufletului.

Predominarea rațiunii și a voinței în om, adică preocuparea constantă a căutării adevărului și a practării binelui, realizează toată frumusețea și grandoarea acestei virtuți.

Dar puterea sufletească nu se câștigă prin activitate oarbă, ci prin una bine organizată. A ne disciplina: e mijlocul de-a aplica forța sufletului față de noi înșine. Să ne obișnuim a merge în toate acțiunile după un plan trasat înainte și după principii fie generale, fie particulare, pentru că ele se adaptează mai bine la temperamentul și caracterul nostru. Puterea sufletească rămâne sub strânsa dependență de disciplina voinței noastre în dubla sa activitate, interioară și exterioară.

Trebuie să ne știm disciplina activitatea. Rațiunea trebuie să dirijeze activitatea, moderând-o, sau stimulând-o, după trebuință; să lăsăm liber controlul său asupra întregii noastre conduite, pentru că ea singură poate să vadă, să judece și să se pronunțe în cunoștință de cauză, — să nu întunecăm luminile ei. S'ă lăsăm să vorbească și în limba ei înțeleaptă să ne oblige a continua efortul început, a-l relua acolo unde l-am lăsat, sau a-l ridică mai sus acolo unde vrea să se plece.

Omul tare vorbește puțin, gândește mult, ascultă și trece la acțiune.

Mai trebuie să ne știm limita activitatea.

A limita activitatea, înseamnă a o face efectivă în momentul voit.

Ne vom obișnuim cu o disciplină zilnică, făcându-ne înainte planul de lucru al fiecărei zile. Sufletul tare nu se aventurează, nu zice că totul va fi bine, ci stă și chibzuește. Ne vom forma o disciplină a caracterului, o disciplină a imaginațiilor și impresiunilor, dar, mai pe sus de toate, ne vom forma o disciplină morală. — Trebuie să avem în ochi pe sfinți și să le urmăm pilda. Viața lor ne învață că: Rațiunea și voința, încadrate de credință, susținute de harul divin, au dat suma cea mai ridicată de putere sufletească! pe care ele erau capabile să le dea.

Corneliu I. Sârbu

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei

pentru voci mixte

ediție nouă primenită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200.—

2. Cântările liturgiei

pentru 3 voci egale

ediția V-a. Un exemplar legat frumos Lei 100.— De vânzare la Librăria Arhidiecezană Sibiu

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele a binevoit să aprobe alegerea *P. S. Sale Dr. Vasile Stan* ca episcop al Maramureșului. Urmează acum să se facă festivitatea investirii și instalarea, pentru ca frații maramureșeni să-și aibă părintele lor.

Aniversarea onomasticeii Marelui Voevod. La praznicul Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, în ziua de Marți 8 Noemvrie 1938, s'a sărbătorit, în toate sfințele locașuri ale mitropoliei noastre, onomastica și ziua nașterii Măriei Sale Marelui Voevod **Mihai** de Alba-Iulia. După terminarea sfintei liturghii, s'a slujit obișnuita Doxologie.

În catedrala mitropolitană din Sibiu a săvârșit slujba religioasă noul episcop al Maramureșului, P. S. Sa arhiereu **Vasile**, înconjurat de un sobor de preoți. Au asistat la această solemnitate, scumpă tuturor credincioșilor noștri, I. P. S. Sa mitropolitul **Nicolae** al Ardealului, autoritățile civile și militare, corpul didactic și tinerimea școlară, și mult public sibian. Compania de onoare, cu muzică și drapel, a dat onorurile în fața catedralei.

Parastas la Rășinari. Implinindu-se șase luni dela moartea lui **Octavian Goga**, în biserica noastră din satul de naștere a poetului s'a slujit, în 7 l. c., de preoțimea locală, un parastas și s'a făcut un pelerinaj la mormântul părinților și fratelui neitalului dispărut. De față au fost rudeniile și un mare număr de intelectuali și țărani. Poporul rășinarian dorește, cu tot dreptul, să aibe, pe vatra satului, un bust care să înveșnicească figura măreață a distinsului fiu al neamului, — astfel Pr. Ion Brode din Rășinari a luat inițiativa ridicării acestui bust. În scopul indicat s'a ales un comitet cu însărcinarea să conducă acțiunea la bun rezultat.

Să cerceteze sfânta biserică. Într-o frumoasă și bine gândită circulară, dl **Dr. Sever Pop**, primarul mult activ al municipiului Sibiu, atrage atențiunea personalului în subordine să participe regulat, în Dumineci și sărbători, la săvârșirea slujbelor religioase în sfințele locașuri. Dl primar spune la sfârșitul circularii: Iubiți funcționari, cercetați biserica, reculegeți-vă sufletește, mulțumiți după o muncă istovitoare de o săptămână Celui Atotputernic, chemați-L în ajutor în săptămâna care urmează, în ajutor pentru noi, pentru Neam și pentru Rege.

Situația slovacilor din Ungaria este cât se poate de tristă, atât din punct de vedere național, cât și cultural, — și e întrebare dacă nu va fi modificată în favoarea lor. Deocamdată 300 de mii slovaci în Ungaria n'au nici un deputat în parlamentul dela Budapesta; slovacii nu dispun de nici o singură școală cu limba de propunere maternă, deși ar avea dreptul la cel puțin 200 școale primare, 4 secundare și 5 speciale. În schimb, maghiarii dispun în Slovacia de peste 800 școale exclusiv în limba maternă... Minoritatea slovacilor din Ungaria nu poate să obție nici decum permisiunea dela guvernul maghiar de-a publica un ziar săptămânal slovac al lor; toate cererile lor, trei până acum, au rămas fără rezultat. Guvernul maghiar rămâne tot medieval, cum a fost.

Pierderile Cehoslovaciei. După socotelile ce se fac la Praga, Cehoslovacia a pierdut în folosul **Reichului** 28.200 km. pătrați de teritoriu, cu 3.600.000 locuitori; în folosul **Poloniei** 1000 km. pătrați cu 230.000 locuitori; în folosul **Ungariei** 12.000 km. pătrați cu aproape 1.000.000 locuitori. Suprafața republicii este redusă dela 144 mii km. pătrați la aproximativ 100.000 km. pătrați, adică micșorată cu 30 la sută. Populația scade dela 15.300.000 locuitori la 10.500.000, dintre care 6.750.000 cehi, în loc de 7.600.000; 2.200.000 slovaci, în loc de 2.250.000; 640.000 ruteni, în loc de 700.000. — Jalea Cehoslovaciei este sărbătorită cu bucurie și mare paradă, la Budapesta în deosebi.

Atentator jidov. La ambasada germană din Paris a pătruns, în dimineața zilei de 7 l. c., un străin, care a rănit grav,

cu două focuri de revolver, pe secretarul de legație Rath. În urma ranelor pricinuite, secretarul, după 2 zile de chinuri, a încetat din viață. Autorul atentatului este jidovul **Herșel Grünspan**, în vârstă numai de 17 ani, născut în Hanovra. Atentatul, care nu e cel dintâi în felul acesta, a produs mare indignare în cercuri germane și negermane și va avea negreșit oarecare consecințe pentru fiii lui Izrail de pretutindeni.

Mulțumită

Doamna **Eugenia Dr. Vecerde** mulțumește cu recunoștință I. P. S. Sale Mitropolitului **Nicolae** al Ardealului, Corpului 7 de Armată în fruntea cu domnul General Gh. Oprescu, Inaltei Curți de Casație și Justiție din București, Baroului advocaților, Tribunalului, Institutului „Albina”, liceului „Gh. Lazăr”, Soc. Culturale „Astra” din Sibiu, Parohiei ortodoxe și școlii din Topârcea, precum și tuturor rudeniilor și bunilor prieteni, cari prin prezența, flori, scris și discursuri au adus omagiul lor iubitelui și neitalului ei soț **Dr. Nicolae Vecerde**.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 13 Noemvrie 1938, va predica părintele **Spiridon Căndea**.

Conferință publică. În ciclul de conferințe, din sala prefecturii județului, va vorbi Duminecă, în 13 l. c., ora 17 (5 seara) dl **P. Sergescu**, profesor universitar, Cluj, despre: Progresele științelor în Ardeal.

CARTI ȘI REVISTE

Revista Teologică. Organ pentru știința și viața bisericească, apare lunar, sub patronajul I. P. S. Mitropolit **Nicolae**. Abonamentul pe un an: 260 lei. Redacția și administrația: Academia teologică, Sibiu, strada Mitropoliei 24—28. Redactor: prof. **Grigorie T. Marcu** — Numărul pe Noemvrie 1938 cuprinde: **Biblia în românește**. Pr. Dr. N. Neaga: Cinstirea Bibliei. Pr. prof. Dr. Gh. I. Ghia: Creștinismul și Duhul creator în lume. Diacon **Iosif E. Naghiu**: Biblia în românește. Pr. Gh. Secaș: Despre rugăciunea inimii. Pr. **Ilarion V. Felea**: Ultima traducere a T. N. Pr. M. Neagu: Biblia, Trația și Biserica (predică). **Grigorie T. Marcu**: Atitudini: Și fețele bisericești trebuie să se spovedească. Lectura biblică și comentariul. **Isus sau Iisus?** Grigorie T. Marcu, Dr. N. Neaga și **Iosif E. Naghiu**: Mișcarea literară: Epistola către Romani a Sfântului apostol Paul. Epistola întâia către Tesaloniceni a Sfântului apostol Pavel. **Επιστολή εις την Παλαιάν Διαθήκην**. Cartea cărților: Sf. Scriptură sau Biblia. **Υπόμνημα εις τας επιστολάς του Παύλου**. L'homme et le péché. Gr. T. M. și **Iosif E. Naghiu**: Cronică: P. Sf. Arhiereu Dr. Vasile Stan primul episcop al Maramureșului. † Mitropolitul **Hrisostom Papadopoulos**. † **Alexandre Moref**. Gr. T. M. și I. H.: Note și informații: Concursul de predici antisectare al „Revistei Teologice”. Mărunte.

Viața Ilustrată, revistă de familie, a apărut în număr dublu pentru lunile Sept. și Octomvrie 1938, cu numeroase și alese contribuții în proză și versuri și cu multe

și actuale ilustrații. Abonamentul pe o jumătate de an 100 lei. Administrația: Cluj, Librăria eparhială, Piața Cuza Vodă 6.

Nr. 645 - 1938

(53) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Bârgăniș**, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu dependențe.
3. Sesiune parohială 11 jug. 125 st. □ arător și fânaș.
4. Stola obișnuită în tract.
5. O ferdelă de cucuruz dela fiecare cap de familie.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare precum și de încuviințarea specială de candidare dela P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat.

Concurenții, cu încuviințarea oficiului protopopesc, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a fi cunoscuți din partea credincioșilor.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Agnita, la 27 Septemvrie 1938.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 730 - 1938

(53) 3-3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. a II-a **Vințul de jos**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială: a) 19 jug. cad. 397 stj. □ arător; b) 3 jug. cad. livadă cu pomi roditori; c) 3 jug. cad. pădure.
4. Venitele stolare benevole.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă s'au sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 15 Octomvrie 1938, Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

AU APĂRUT:

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1939

cu Șematism Lei 50.—; fără Șematism Lei 12.—

Calendarul „Oastea Domnului” pe anul 1939 Lei 12.—

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrațiuni frumoase. Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. La comanda de peste 10 ex. se dă rabatul cuvenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adaugă încă Lei 15 pt. porto postal